

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4243/2023
10.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Александар Милић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Вера Радосављевић“, Неготин, чији је заступник Правобранилаштво Општине Неготин, ради поништаја решења тужене и утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2568/23 од 23.08.2023. године, у седници одржаној 10.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2568/23 од 23.08.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину П1 44/22 од 06.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се поништи решење школског одбора тужене број ../22 од 27.04.2022. године, решење директора тужене број ../22 од 08.04.2022. године и конкурс тужене расписан и објављен у листу „Послови“ дана 09.02.2022. године ради пријема у радни однос ... на неодређено време, те да се наложи туженој да тужиљу врати на рад и распореди на радно место ..., које послове је тужиља обављала до престанка радног односа и да са тужиљом закључи уговор о раду на неодређено време. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженој на име трошкова парничног поступка исплати 105.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2568/23 од 23.08.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена првостепена пресуда.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужиља је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити има повреда одредаба парничног поступка на које се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је засновала радни однос код тужене на одређено време за обављање послова на радном месту ..., без конкурса, са пуним радним временом, по основу више сукцесивно закључених уговора о раду и анекса уговора о раду. Последњи уговор о раду са туженом је закључила 01.09.2020. године, до преузимања запосленог, односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурс за пријем у радни однос на неодређено време, најкасније до 31.08.2021. године. Анексом уговора о раду од 31.08.2021. године измењен је део члана 3. уговора о раду у погледу периода трајања уговора, тако што је исти продужен до истека права на породилско одсуство и одсуства са рада ради неге детета. Решењем тужене од 23.04.2021. године утврђено је да је породилско одсуство тужилце почело 08.04.2021. године, да исто траје три месеца од дана порођаја, као и да одсуство са рада ради неге детета траје до 07.04.2022. године. Тужена је расписала конкурс за пријем у радни однос на радно место ... који је објављен у листу „Послови“ дана 09.02.2022. године на који је и тужилца поднела пријаву. Директор тужене је по наведеном конкурс дана 08.04.2022. године донео решење којим је за ... на неодређено време са пуним радним временом, изабрана ББ, по образовању дипломирани Жалба тужилце на наведено решење о избору кандидата је одбијена одлуком Школског одбора од 27.04.2022. године. Решењем тужене од 07.04.2022. године тужилци је престао радни однос због истека рока на који је заснован, с обзиром да су се стекли законски услови за престанак радног односа.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев за поништај као незаконитих одлука директора тужене и школског одбора и враћање тужилце на рад.

Одредбом члана 154. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 88/17...129/21), прописано је да се пријем у радни однос на неодређено време врши на основу конкурса који расписује директор (став 1.); директор доноси одлуку о расписивању конкурса. Кандидати попуњавају пријемни формулар на званичној интернет страници министарства, а потпуну документацију заједно са одштампаним пријемним формуларом достављају установи (став 2.); Конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује директор. Комисија има најмање три члана. Секретар установе пружа стручну подршку конкурсној комисији (став 3.); Директор установе доноси решење о избору кандидата по конкурс у року од осам дана од достављања образложене листе из става 7. овог члана (став 8.); Кандидат незадовољан решењем о изабраном кандидату може да поднесе жалбу органу управљања, у року од осам дана од дана достављања решења из става 8. овог члана (став 9.); Орган управљања о жалби одлучује у року од 15 дана од дана подношења жалбе (став 10.).

Одредбом члана 155. став 1. истог закона, прописано је да се радни однос на одређено време у установи заснива на основу конкурса, спроведеног на начин прописан за заснивање радног односа на неодређено време. Ставом 2. истог члана, између осталог, прописано је да установа изузетно може да прими у радни однос на одређено време без конкурса лице 1) ради замене одсутног запосленог до 60 дана, 2) до избора кандидата, 3) до преузимања запосленог и 4) ради извођења верске наставе, док

је ставом 9. истог члана прописано да радни однос на одређено време не може да прерасте у радни однос на неодређено време.

Према садржини наведених одредби након расписаног конкурса за пријем у радни однос у овој радној средини, коначну одлуку о избору кандидата доноси директор установе на основу дискреционог овлашћења. Како ово дискреционо овлашћење не би било противно сврси због које је утврђено, директор школске установе је дужан да одлуку образложи и да разлоге због којих је изабрао кандидата који има предност над другим у погледу поседовања психофизичких способности за рад са децом и ученицима. Истовремено, како је реч о одлуци о заснивању радног односа која мора имати све елементе из члана 193. став 1. Закона о раду, запосленом се у писаном облику доставља решење о остваривању права, обавеза и одговорности са образложењем и поуком о правном леку.

У конкретном случају, тужилца је засновала радни однос на одређено време – до преузимања запосленог, односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурс за пријем у радни однос на неодређено време. По објављеном конкурс, директор тужене је изабрао кандидата који је испуњавао услове за одређено радно место. С обзиром да је кандидат изабран у законито спроведеном поступку, те да су разлози за избор конкретног кандидата образложени у решењу које је предмет побијања у овом поступку, то је правилан закључак нижестепених судова да нема услова за поништај одлуке директора тужене о пријему у радни однос другог кандидата. Жалба коју је тужилца изјавила против овог решења је одбијена од стране школског одбора. Наведеном одлуком, школски одбор је образложио из којих разлога тужилца, као кандидат по расписаном конкурс, није изабрана.

С обзиром да је избор кандидата на пријављеном конкурс дискреционо право послодавца, да су приликом избора по расписаном конкурс поштоване одредбе закона и тужилци дато образложење из којих разлога није изабрана, правилно је примењено материјално право и одбијен захтев тужилце за поништај наведених решења.

Такође, правилно су нижестепени судови закључили да је конкурс од 09.02.2022. године, који је тужена објавила ради пријема у радни однос ... на неодређено време, расписан у складу са одредбом члана 154. Закона о основама система образовања и васпитања, па је супротно наводима ревизије, тужени у законито спроведеној процедури, на основу овог конкурса примио у радни однос кандидата који је испуњавао све предвиђене услове и о томе донео решење које је достављено тужилци.

Супротно наводима ревизије, правилно је примењено материјално право и када је одбијен захтев тужилце да је тужена врати на рад и са њом закључи уговор о раду на неодређено време, с обзиром да је императивним законским одредбама (Закона о основама система образовања и васпитања који се као посебан закон примењује у овом случају, а не Закон о раду) прописано да једино путем конкурса може да се заснује радни однос на неодређено време, а да радни однос на одређено време не може да прерасте у радни однос на неодређено време.

Неосновани су наводи ревизије којима се понављају жалбени разлози, а за чије је образложење другостепени суд дао довољне и јасне разлоге и које у свему прихвата и овај суд.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**